

EESTI

Üksiknumber 10 senti

SPORDILEHT

Ilmub igal esmaspäeval ja neljapäeval

N° 18
13. aafakäik

Toimetus ja talitus: Tallinn, Müürivahe 16,33. Telefon 444-28. Postkast nr. 70.
Toimetuse kõnetunnid igal äripäeval kell 12-14.

Neljapäeval,
19. V. 1932.

Päike, vesi ja kollane liiv.

Kasutage tervisttoovat päikest ja valmistuge ujumisspordi hüvedele.

Päev-päevalt muutub kevadine päike palavamaks ja kaugel pole enam aeg, kus ta ka veteveod suplemiseks vastuvõetavaks kiitab. Kui nüüd üksikuid külmasvees ujujaid leidub, siis kubisevad nädalate pärast kõik rannad päikeses ja vees kihitsevatest inimestest. Nii noor kui vana ruttab vabasse õhku kasutama päikese tervislikku mõju, sest füüsilise heaoleku saavutamiseks terveneme ka hingeliselt. Ja päike on ju kõigile, ka naised ei pääse ta kiirte eest. Asjatu oleks sõnu raisata päikese suurest inimese tervist edasivõitavast tööst, kuid samas ei saa hoiatamata jätta, et päikese andi ka kurjalt ei kasutataks. Eriti kevadpäike võib hädahooldamiseks muutuda, kui talvisest mõjust alles vabanemata kehaga temale esialgu „üleaisa“ andutakse. Peab olema ettevaatlik päikesevannidega ja ainult järk-järgult tohib nende kestvust pikendada. Üliküllastus päikesest ei too küll alati otseseid kaharikkeid, kuid halvad tagajärjed ilmnevad alles hiljem nõrkuse- või mee-

leolutu tundena või koguni raskemal viisil. Kontrollimata päikesevõtmisega on mitmed sportlasedki oma hooaja saavutusevõimed allapoole liitsunud.

tes aga jälle abiks eeskujusid hõimurahvalt Soomelt, kes vaatamata sellele, et asuvad ligemal põhjanabale, siiski meist ujumises mitmekordselt ees, peame siia ainult enestest leidma. Ja kui meie talvel suusatuse massidele lähemale viisime, peaksime suutelisemad olema suvel ka ujumisspordiga sama kaugele jõuda. Võrdlev üleminek suusatusest ujumisele ajab küll momendil kevadsoojuses viibi-

ruktoritest nappust juba ei tule. Ekra-veliidu veespordiosakond peaks omale algat. propagandatöö eesmärgiks võtma, kuid seltsid üle maa peavad valmis olema kaasalöömiseks. Rohkem kursusi ja võistlusi inimeste juuretõmbamiseks, rohkem ujumise propagandapäevi ja vast ületame sellegi narruse, et mõni kuurordiliin toreda merebaashiga ujujate puudust ei tunneks, nagu seni on hädaldatud.

Päike jagab kõrgelt oma soojust ja tervist kehale, vesi karastab ja annab tegevust tervele kehale, merirand pakub puhast värsket õhku kopsudele, vahelduseks hullame rannas palli- ja muude mängudega — see kõik on üks teid jõule ja ilule, mida uus hooaeg jälle tahab võimaldada.

Halb ja vääritud on see õpetaja, kes ei suuda selgeks teha oma õpilastele, et inimese vaim ja keha on lahutamatud, otsekui kell ja tila. Ka kõige parem tila ei saa lüüa ilusat häält, kui kell on mõrane. Miks sunnitakse aga inimest arendama oma vaimu, pööramata tähelepanu sellele vaimu kehtale — kehale? Kus üks on sõltuv teisest, seal ühe nõrgenemisega nõrgeneb paratamatult ka teine.

On koole — Eestiski — kus õpetajad ja kasvatajad lausa hüüavad: Ärge sportige, ärge lööge jalgpalli, ärge jookske, ärge ujuge, see on kurjast, see on teie tervisele kahjulik. Kirjutage sellele aja jooksul pigem kaks-sada rida ladina keelt! Ja tõesti — ei ole maailmas vist iialgi olnud suuremat sõgedust, kui sellised pedagoogid, sest nemad arvavad, et üks tila võib ka siis kaunist kellaheli anda, kui kella ennast ei olegi.

Tunnist-poolteisest jätkub esialgu päikesevõtmist, kusjuures halb pole veel ihu kaitsesalviga võida. Nii siis: Kasutage uut päikest, kuid ärge unustage ettevaatust!

Uskudes, et päikeselt küllaldaselt uut jõudu ammutatakse, tahaksin tähelepanu veel juhtida ujumisspordile.

Päike jagab kergelt oma soojust ja tervist kehale, sest karastab ja annab tegevust kehale, merirand pakub puhast värsket õhku kopsudesse, vahelduseks hullame rannas palli- ja muude mängudega — see kõik on üks teid jõule ja ilule, mida uus hooaeg juba laseb võimaldada.

Ujumises on mereäärne Eesti kõntsa jäänud. Näib aga siiski, et eelolev hooaeg siin suuremat elevust toob, sest talvel on talle rohkem eelmistest tähelepanu pühendatud. Kuid eks näeme! Kindel on aga see, et saame siin rohkem ära teha, kuigi me, põhjamaalased, suvel suve ja talvel talve nappuse üle kurdame. Võt-

des külmajudinad üle selja, kuid piltlikku analoogiat see ei riisu.

Vesi on ju sarnane vedelik, millest Eestis küll puudust ei tunda. Ei leidu küll igalpool just ujulaid, kuid mereranda ja jõekaldaid siiski küllaldaselt. Lisame juure veel tahte heatahtlikult ujumisse suhtuda, ongi loodud tugev alus ujumisspordi arendamiseks. Juhtivatest jõududest-inst-

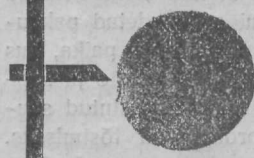
Seltsidel ja juhtidel on siin suurem töö teha, kui oodata, et taevast ujujaid hakkaks sadama. Inimesed pole kohe ju kaladeks sündinud, kuid ujumist kätte õppida suudavad nad küll. Hooaja ujumisspordi kalendarium on praegu õige võistlustekohv, kuid seltside hooleks jäägu selle rikastamine. Igal väiksemalgi provintsi seltsikesel on ujumisspordis palju kaasa ujudaj

Reedel, 20. mail kell 1/2 7 õhtul STAADIONIL
esivõistluste avamäng

Kalev-TJK

Pühapäeval, 22. mail kl. 11 e.l. STAADIONIL esivõistluste tsükliis

Puhkekodu-NTHK

Spordimoraali tuleb tõsta.

Amatöörspordil on kahtlemata kehaliskasvatuse õilsaim vorm. Meie ajal ei spordita ega juhita sportlikku liikumist enam teadvusefult, vaid käsitletakse kehalist kasvatust, kui üht kasvatuslikku vormi, millel samasuur tähtsus inimese iseloomuomaduste kujundamisel, kui igal teiselgi kasvatusmoodusel. Kõigi kasvatusüsteemide ürgpõhimõte on: istutada inimesse vürtsid, kaotada võimalikke iseloomupahesid, et inimene muutuks illevamaks, õilsamaks, ausamaks. Sportliku kasvatusena saavutatakse neid eesmärke kõige paremini. Inglismaa oma gentlemanlikkusega on siin eeskujuks kogu maailmale ja praegu kõigi maade spordijuhid püüavad selle poole, et kasvatada oma noortest inglise gentlemane, aumehi selle sõna kõige laiemas mõttes.

Nagu öeldud, õilsam spordivorm on siin amatöörspordil, nimelt puhas amatöörspordil. Kui sporti on juba siginenud professionalismi sugemeid, siis kaldub huvi puhta spordi juures kõrval, tekivad mitmesugused kõrvalmõjud, mis mustade laikudena tumestavad neid sihte ja eesmärke, mille poole oma kasvatusüsteemis püüab sport. Selle viimasega, professionalismiga, on praegu hädas kogu maailm. Vististi ei leita kõige karmima filtri läbi proovituna, ühtki rahvast, kelle spordiliikumine oleks absoluutselt puhas elukutselikkusest. Või teiste sõnadega — pole kuski leida seda sajaprotsendilist sportlikku gentlemanlikkust, spordimoraali, selle sõna kõige otsemas ja puhtamas mõttes.

Ka meil tekitab see asjaolu peamurdmist spordijuhide seas, kuigi sellest püütakse minna mööda, nagu ei pandaks midagi tähele. Sest lõpupeude-lõpuks ei ole meil ju ka kõik need vahusad küsimused, millistega praegu tegeleb eriti Prantsuse sport, nii akuutsed, kuna oleme me ju püüanud nii mitmeti ka majanduslikult. Sellele vaatamata aga, et meil varjatud elukutselikkus nii lopsakaid õisi ei aja kui mujal, oleme me kohustatud endi spordimoraali tõstmise nimel tegema kõik, et pahu algeid juba nende eos likvideerida. Sest see paha idu, see esimene sinepiivake spordimoraali hävitamisel on tekkinud juba siis, kui sportlane võistlusele minnes endalt küsib: Mis ma sellest saan? Millised on võistlusel auhinjad?

Eriti esineb selline küsimus nende sportlaste juures, kes kunagi on omandanud juba n. ö. väljapaistva seisukoha meie spordimaailmas. Noormees, kes on olnud juba mitmel võistlusel võitja, tunneb end järsku olevat suurema oma kaaslast, ja see tunne tihtipeale, „hakkab pähe“, nagu selle kohta tuntud rahvapärane väljendus. Sarnane poiss ei lähe enam võistlustele, kus pole „midagi näha“, s. o. kust pole loota väärtuslikke auhindu. Diplomide peale ta juba vilistab — paberilipaka eest tema võistlusele ei lähe. Ja kui olukord on kujunenud juba selliseks, et mõni mees on jõudnud seisukohani, kus tema võistlusest osavõtt võib osutada kaaluvaks võistluste käigule, siis on sarnane mees igasugusele spordimoraalile suuremalt osalt juba täiesti kadunud. Siis järgneb kauplemine ja mõistaandmine, millist auhinda soovitakse sellel või teisel ajal näha ja kui selts on sportlase poolt antud näpunäidete järgi talitanud, siis alles „tema sportlik kõrgus“ arvab heaks minna võistlusele. Ja selts, kuigi ta tahaks kutsuda oma

Organisatsioonid! Korraldades spordi- ja propagandapäevi, astuge läbi rääkimistesse „Eesti Spordileht“ toimetusega. „E. Spordileht“ tõttab alati Teie appi, kusjuures väikse vastutasuna Teil jääb ainult propageerida oma ainukest häälekandjat. Haarake kinni võimalusest, sest ainult siis on Teie korraldatav spordipäev igakülgset täislik!

Sportvigastused ja Tartu Vesiravila.

J. Laurson.

Nende ridade kirjutaja, olles juba mitu aastat kannatanud odaheites saadud spordivigastuse all selgroo lumbaalosas, otsustas end lõplikult terveks ravida Tartu vesiravilas. 1,5 kuulise ravimise järgi osutusid tagajärjed väga häadeks, nii et võisin asuda nyd odaheite treeningulle. Seepärast otsustasin juhtida sportlaste tähelepanu nimet. asutisele ja soovitan neile, kes kannatavad sportvigastuste all, nimet. asutise poole pöörata.

Vesiravila on asutat Tartus a. 1926 ja asub Pikk tän. Nr. 62, telef. 34. Direktoriks on meie kuulus prof. L. Puusepp, juhataja abi ja tegelikult arstiks Dr. A. Schmalz.

Asutisel on 2 osakonda; 1 ambulatoorne ja 2 kliiniline. Ravila ambulatoorium on avatud aasta läbi iga päev (väljaarvat pühapäevad ja pühad).

Patsiente on kõige rohkem närvihäiged ja ainetevahetuse häiged. Sportlasi on sääl seni kahjuks vähe ravimas käinud, tänavu ainult G. Sule — kyyanarpääd ja J. Laurson — selga. Põhjuseks on see, et sportlased seda asutist ei tunne. Alljärgnevad read tutvustagu siis seda asutist üldiselt.

Ravitakse järgmisi haigusi: Närviväsimus, unepuudus, närviline sügelemine, närvivalu, peavalud, istmenärvi põletik (išias jt.), neu-

ebafairi liiget korrale, ei või seda — pirtsakas liige läheb teise seltsi üle ja endine selts on seetõttu muutunud nõrgemaks. Üksisportlased on kasvanud seltsil üle pea, selts ei suuda neid enam pidada vaos. Ja kuidas sa peadki, kui iga teine võistlev selts mitte ükski ei keeldu vastu võtmast teise seltsi liiget, vaid just vastupidi — püüab veel igasuguste abinõudega meelitada endale paremaid jõude teistest seltsidest. Nii näeme, et spordimoraali languse üks põhjustajaid peitub meie seltsides, nende organisatsioonid. Meie seltsid on kujunenud selliseks, et sportlasel on ükskõik, milliseid värve ta kannab. Temal pole sellest sooja ega külma, kas ta stardib Kalevis, Spordis või kuski mujal. Millest tuleb see?

Meie spordiseltsid pole suutnud luua oma liikmetes seda, mis on peamine asi ühise pere juures: kodusel. Sellest räägiti ka möödunud kehaliskasvatuse kongressil, kuid pikemalt peatumata. Ja omelti on see küsimus kõige akuutsem, kõige elulisem. Spordiselts, klubi, peab eestkätt olema kasvatuslik tegur, peab olema kui korporatsioon, mille igal üksikul liikmel peab olema auks kuuluda oma seltsi. Inglise amatööride, sport-gentlemanide pole üldse mõistetav, kuidas võib inimene vahetada oma värve. Kui ühes klubis on olnud ta isa ja vanaisa, siis on täiesti endastmõistetav, et ka tema ja ta järeltulijad on nimelt selle, ja ei mingi muu klubi liikmed. See on traditsioon ja seda traditsiooni saab pookida meilegi, kui seltsid hoolitseks eestkätt selle eest, et nad oleksid kodud sportlastele. Kui on suudetud pakkuda sportlastele seltsi näol paika, kus igamees tunneks end omaste ja sõprade keskel, siis on ka astunud suurim samm spordimoraali tõstmiseks.

J. P.

roosid (neurasteenia, hysteeria jt.) lihaste, liigete ja ainevahetuse häigused (podaagralised, reumalised): rasvumine, sisesekretsiooni näärmete (kilpnäär, sugunäärmete) jt. rikked; munasarja põletik, valgevoolud jm. naistehaigused (spetsialistide määramisel); verevaesus, kroonilised bronhiidid, kõrgendatud vererõhk, veresoonte lubjastus, veresoonte laiendumine, sydamenõrkus, mittentakkavad nahahaigused, krooniline kõhukinnisus, neeruhaigused, põie- ja muud haigused (spetsialistide määramisel), kus peale arstimate toimivad hästi järgmised

raviprotseduurid:

1. Pärmi-vedeliku-, söehappe-, soola-, ekstrakti-, hapniku-, vahu ja kunstlikud väävlivannid.
2. Üldised ja kohalikud raba- ja kompressid, kylmad mähised.
3. Soti tuš, Chareot' tuš, kapillaartuš, gynecoloogiline tuš (naistehaiguste puhul).
4. Ravimine eriliste higistus- ja istevannidega.
5. Elektriravi: faradisatsiooni, diatermia, galvanisatsiooni kujul ja kõige uuel jontoforeesi kujul.
6. Kõrgstikupäike — ultravioletti kiired; punased ja sinised (sol-lux).
7. Massaaž, üldine ja kohaline, käsi-, mehaaniline ja elektriline, mida teostavad osavad spetsialistid, kel kauaaegne praktika. Rootsi tervisevõimlemine.

Vannidest väärib erilist tähelepanu pärmi-vedeliku vann. Pärmi-vedelikuga ravimine, mida tarvitati varem Rootsis ja Norras a. 1913., on üks vesiravila baineoteropia ehk ehk kymblusravi iseloomustavaid jooni. Oma praeguses väljatöötuses ravivannideks ta tõmbas endale tähelepanu oma häade tulemustega. Toimelt ta sarnleb mudavannide toimele ja soodustab organismi kaitsejõu tugevnemist terve rea põletikuliste haiguste vastu. Kuivõrd vannid tõstavad organismi vastupanu, nähtub sellest, et esiootsa kuni 10. vannini tekib haigusprotsessi teravnemine, mis avaldub valude suurenemises kõigis haiguskohtades, näilises haigusseisundis „halvenemises“ üldises murtud olekus, ajutises temperatuuri tõusus jne.; see teravnemise protsess asendub pärast tervenemise protsessiga. Pärmi-vedeliku vannis on palju happed, mis ajavad kusehappet ära organismist, tuues inimese organismile tagasi hää enesetunde. Pärmi-vedelikus on piimhappet, mis tekitab bioloogilise reaktsiooni organismis, vosvorhappet, millel on suur reaktsioonivõime reuma ja närvipõletiku vastu. Pärmi-vedeliku vanni temperatuur on lubatav kuni 34 kraadi, harilikult aga 29—32 kraadi. Toimub suur higistamine. Vannis olemine on mõnus, kuna liigapalavuse puhul võib istuda hetkeks vanni äärel või jahedat tuši kaela lasta pea kohal asuvast tuši söelast. Seejuures pole kunagi märgata, et patsiendid oleksid vannis eriti ärritunud või nõrgendatud. Vannide toimet kontrollitakse vererõhu, sydame tegevuse ja vere uurimisega.

(Järgneb.)

Spordikalender

Spordipäev Rakveres.

Pühapäeval 22. mail korraldatakse Rakveres ülevirumaaline laulu- ja spordipäev. Peale iliharjutuste esineb päeval ühiskonnaasiumi meesvõimleja grupp, millise sportlik tasapind õige kõrge on.

Sportlik vaidlusõhtu.

NMKÜ meesteklubi „Täht“ oli see, kes algatas mõni aeg tagasi huvitava mõtte — korraldada sportlikke vaidlusõhtuid. Esimese õhtu teemiks oli: „Kas amatöörism või professionalism“. Referendiks oli Valter Palm, oponentideks Aleksander Antson ja Richard Mast. Õhtu oli igati huvitav, seda enam, et ka Jüri Lossmann sekka löi. Nüüd esmaspäeval, 23. mail sama klubi korraldab uue vaidlusõhtu, mis on õieti küll jätkuks eelmisele. Nüüdse vaidluse teemiks on: „Mis on varjatud professionalismi tekkimise põhjused ja mis tuleks teha, et see väärnähe meie spordist kaoks?“. Referendiks on sedapuhku Antson, kuid vaidlustest võtavad osa ka Villemson, Saulmann ja teised meie vanemad spordijuhid. Sissepääs vaidlusõhtule kõigil maksuta. Õhtu algab kell pool 8.

Tallinna garnisoni 1932/33. aasta kava.

Tallinna garnisoni väeosade esindajate koosolekul koostati 1932/33. a. tegevushooajaks alljärgnev spordivõistluste kava: maikuu — väeosade vaheline jalgpallivõistluste turnir; 10. juunil — jao orjenteerumisjooks; 16. juulil — pesapallivõistluste algus; 17. augustil — ohvitseride tennisvõistluste algus; 1. septembril — ohvitseride kergejõustiku võistlused; 2. septembril — üleajateenijate kergejõustiku võistlused; 17. oktoobril — ohvitseride- ja üleajateenijate kogudevaheliste käsipallivõistluste algus; 19. ja 20. novembril — vabamaadluse võistlused ja 10. jaanuaril 1933. a. — poksvõistlused.

Täna algavad koolinoorsoo kergejõustikuvõistlused.

Tallinna Humanitaargümnaasiumi juubelikarikavõistlused kergejõustikus algavad Tallinna staadionil täna, neljapäeval. Võistlustest võtab osa ligi 100 paremat Tallinna keskkoolinoort.

NMKÜ mürdmaa.

Tallinna NMKÜ poolt korraldatav osakondadevaheline mürdmaavõistlus peetakse pühapäeval, 22. mail Pirital. Organisatsioonidele on pandud välja rändkarikas, millise möödunud aastal võitis NMKÜ Lutheri osakond. Jäädavaks omandamiseks tuleb karikat võita kaks korda järjest või kolm vaheldamisi.

NMKÜ mürdmaa pikkus on umbes 5500 mtr. Jooks algab Pirita sillalt kell 11 hommikul.

Üleriiklikud veeremängu meistervõistlused

algavad laupäeval, 21. mail kell 14.00 ja jätkuvad pühapäeval kell 11.00. Võistlused peetakse Tallinna garnisoni veeremänguklubi korraldusel „Sõdurite Kodu“ veeremängu teedel. Võistlustest võtab osa kokku 101 võistlejat. Võistlused on individuaalsed ja klubivahelised, kus klubi esineb 8-mehelise meeskonnaga. Võistlused peetakse eriti selleks väljatöötatud ja osavõtjatele väljasaadetud veeremängu määruste kohaselt.

Veeremängu parlament tuleb kokku.

Eesti Veeremängu Liidu erakorraline asemikkudekogu koosolek peetakse Tallinnas pühapäeval, 22. mail s. a. kell 14.00 Sõdurite Kodu ruumes. Päevakorras on muuseas ette nähtud ka Eesti Spordi Keskkliidu liikmeks astumise küsimus.

Praegu on Eesti Veeremängu Liidu liikmeks viis veeremängu organisatsiooni kokku üle 500 veeremängija. Siigiseks on soovi avaldanud liikmeks astuda veel kolm organisatsiooni, seega tõuseb tulevaseks veeremängu hooajaks Eesti veeremängijate arv juba tuhande pealiseks.

Kirjasaatjaid

kõikidesse kodumaa nurkadesse vajab „Eesti Spordileht“.

Soovijaid palume pöörduda kirjalikult toimetuse poole.

Viljandi killud.

Viljandi lendav koolipoiss.
JUKU VÄSTRİK.

Tõrvikutega teatejooksu korraldas Viljandi garnisoni sporditoimkond kaitseorganisatsioonide vahel jüriöö. Võistles neli meeskonda, igas 10 meest, kusjuures igal mehel tuli joosta 300 m. Nagu tondid ladusid täies varustuses mehed tõrvikute helkiva tulega läbi linna pimedate uulitsate ja lossimägede — kusjuures nii mõnigi ebausklik kodanik hoopis ära hirmus. Põleva tõrviku tõi finiši ainult 5. suurt. grupi 2. meeskond ajaga 14 min. 25 sek.

Linnagümni poisid pidasid 9. mail kooli kergejõustikuvõistlusi, mis olid esimesed Viljandis. Võistles õieti kooli ja maakonna parim sprinter Juku Västriku isendaga ja oma rekorditega sest teised ei suutnud õieti mingit konkurentsi pakkuda. Paremad tulemused: 100 m. — Västriku 11,7 s. 200 m. — Västriku 23,9, kaugus — Västriku 6,04 m., kõrgus Vill — 1,45 m., ketas — Västriku 31,50 ja oda — Västriku 39,85 m.

Noorseppade Spordiklubi peab läbirääkimisi Valga ÜENÜ-ga maakondade vahelise kergejõustikuvõistluse korraldamises. Valgast vastati nõusolevalt ja arvatavasti võistlus sünnib 5. juunil Viljandis. Augusti kuus on maavõistlus Järvamaa.

Murdmaa Rakveres.

12. mail jooksti Rakveres ühisgümnaasiumi murdmaad. Oige raske-loomulise maršruudi pikkus oli 3 km. Esimesena kattis selle maa ilusa ajaaga Suuban — 10,38,01 min.; 2) Lille — 11,08 min.; 3) Napa — 11,39,05 min.

Jooksu individuaalvõitjale anti nägus rändkuju.

Sport maal.

Loodi mõisas, Taga-Viljandis, avati esimesel pühapäeval kohaliku spordiringi poolt hooaeg kergejõustiku võistlustega. Kuna seni ringi tegevus väljastremisega oli, on loota, et uue juhatajusega tööhoog tõuseb. Võistluste parimatest tagajärgedest oleks välja tuua: kaugus — V. Silbermann 5,50, kolmik — sama mees 11,49, teivas — Kallas 2,58, kuul — Tulp 10,93, oda — Silbermann 33,79, ketas — Kallas 24,22, 60 m. jooks — Silbermann 8,0 ja 2000 m. — Lõun 7,03,0. Üldvõitjaks tuli Kallas. — Harjutustel on Tulp kõrgust hüpanud 1,55.

Raspere mõisa pargis korraldati ÜENÜ Liiguste osakonna poolt viimasel pühapäeval seltsivõistlustel. Loodusilusa pargis põlispuude vilus saavutati järgmisi rahuldavaid tagajärgi:

100 m. jooks: 1) J. Tambik (Põdruse) 12,3; 2) Lille (Põdr.) 12,4. 1500 m. jooks: 1) Järve (Sõmeru) 4,51,9;

Sportlased! Teie kätte on antud „Eesti Spordileht“ saatus. Kui Teie soovite, et ta lakkamatult ilmiks, jääb Teie ülesandeks teda levitada, soovitada, et lugejasringkondade tõuseks ka lehe sisuline ja tehniline väärtus. Hoolitsege, et igal sportlasele, igal organisatsioonil o m a „E. Spordileht“ järjekindlalt käiks!

Teatejooksud Pärnus hoos

Sindi-Kalju üllatusvõit.

Pärnu kevadhooaja suurimaiks sündmusiks on kujunenud viimaseil aastail teatejooksud mitmekesiseil distantseil. Laiema ulatusega jooks oli Pärnu-Sindi paigavahe oma 15 km. Jooksu võitis kolmandat korda Vaprus ajaga 48,38,5. Teine Tervis ja kolmas Sindi Kalju, kaotades Tervisele vaid rinnaosa.

Esimesel pühapäeval peeti Pärnu linnapea O. Kase karikale ümberlinna 10 korda 500 m. teatejooksu. Tänavu oli konkurents äärmiselt pinev, kuna Vapruse seekordsel võidul oleks karikas kadunud mängust. Võistluste lõpptagajärjed üllatasid kõiki ja Pär-

nu jooksuseltside paremuse järjekord muutus hoopis teistsuguseks seninähtust. Jooksu võitis üllatusteüllataja Sindi Kalju, jättes teisele kohale Tervise ja kolmandale senise võitmatu Vapruse.

Sindi Kalju võitja kümme: H. Adamson, J. Somson, A. Vesman, A. Laason, H. Alla, V. Piile, F. Hänn, P. Mäger, J. Adamson, J. Laur ajaga 12,28,2. Teine Tervis, rivistuses: A. Kongas, A. Holm, Johanson, F. Mölder, Ratas, Tiidermann, J. Lunter, J. Kivi ja K. Kerjan, aeg 12,29,0. Kolmas Vaprus 10 m. järel.

Propaganda murdmaajooks Tartus.

12. mai õhtul korraldas Tartu Kalev jooksuspordi levitamiseks propagandamurdmaajooksu. Jooksust osa võtta lasti ainult neil, kes liidu kergejõustikuvõistluste jooksude võite pole omandanud. Jooksumaa pikkus umbes 2,5 km. Joosta tuli läbi porist küntud põlde, sest eelmised päevad sadanud tublisti vihma, samuti tuli jooksu ajal kõva valing, nii et mehed läbi märjad olid. Startis 74 jooksjat, neist pooleg esmakordselt võistlemas.

Jooksu võitis „tundmata suurus“ — 2. jalaväe pataljoni noor Kurvits, ajaga — 7,40,8; teisena lõpetas kalevlane Herb. Laas — 7,45,3, kolmandaks kalevlane Ahven, neljandaks tuli — noor. Hints — 4. suurteikiväe

grupit, viiendaks noor Paap — 2. üksikust jalav. pataljonist. Meeskondadest tuli ülekaalukalt võitjaks 4. suurt. grupi meeskond — 471 punktiga (1. koht — 50 p. jne), teiseks — 2. üks. jalaväe pat. — 330 p., kolmandaks — Kalev — 199, neljandaks Kuperjanovi üks. jalav. pat. — 181 ja viiendaks Tr. NMKÜ — 82 p. — Esitatud olid tugevast 2. jalav. pat. — 27 osavõtjaga, 4. suurt. grupi oli 20 jooksjat, NMKÜ — 12, teisel vähem.

Auhindu said kümme esimest, mis olid annetatud äride ja sportlaste poolt. Garnisoni ülema poolt sai parim väeosa — 4. suurt. grupp — eriauhinna.

OVOMALTINE

on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad ollused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadaval kõikides apteekides ja roba kauplustes.

Pealadu: A/S „Ephag“
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D'A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendab ka Teid!

2) Tomband (P.) 4,53; 3) Ehrlich — 4,54. kuul: 1) J. Tambik 11,50 m.; 2) Schmidt (Liiguste) 11,03 m. ketas: 1) Reineberg (L.) 33,03; 2) E. Tambik (P.) 32,30; 3) O. Tambik 31,13. oda: 1) Tepper 45,70. kaugus: 1) J. Tambik 5,88. kolmik: 1) Tepper 12 m. kõrgus: 1) Tepper 1,40 m.

Lõpuks korraldati võrkpallivõistlus Liiguste - Sõmeru koondusmeeskonna ja Haljala skoutide vahel, millise viimased suure ülekaaluga võitsid 2:0 (15:1, 15:2).

Üksikvõistlejaist saavutasid ühe võrra punkte — 13 J. Tambik ja Tepper. Samuti jäi Põdruse ja Liiguste seltside vaheline seis 23 p. viiki. Võitjale annetati diplome.

Haljala sporditsemine kandis seni juhuslikku ilmet, kuna puudus korraldav keskvoim. Nüüd siis astuti samme spordiseltsi asutamiseks. Esialgu moodustati sektsioonina kohaliku raamatukogu seltsi juure spordiring. Kui aga hiljem selle ümber rohkem liikmeid kogub, siis võib ka iseseisva spordiseltsi asutada.

Esialgu takistab spordiringi tegevust krediitide puudus vajalikkude spordiabinõude muretsemiseks. Ka pole sobivat spordiplatsi, kuid sellest

loodetakse üle saada, kasutades kohaliku kaitseliidu spordivälja.

Kuigi uuel ringil tuleb esialgu raskustega võidelda, on see möödapääsematu. Heal tahtel saab aga neist üle ja ükski tõsine sportlasnoor ei tohiks oma abiandvat kätt nende ühisele üritusele sirutamata jätta.

Igaste noort, kus tuntakse suurt huvi veespordi vastu. Mõned aastad tagasi oli seal eriti hoos vettehüpete harrastamine ja mõned kohalikud noored sooritasid juba üsna kenat ja kõrgeid lendhüppeid, kuid viimastel aastatel on asi veidi soiku jäänud, peamiselt küll sel põhjusel, et pole olnud kätt, kes asja korraldab. Nüüd on ligaste kaitseliidurühma spordiklubi veespordile „käed külge“ pannud ja selle tulemusena korraldatakse mai lõpul veespordipäev, mille kavvas on ujumine 200, 400, 500, 1000 jne. meetriks distantseid. Sellised suured ujumisvõistlused on ligastes uudiseks ja neist on loota rohket osavõttu, mis omalpoolt lisab hoogu veespordi tugevnemisele.

Ka jalgpallile kavatakse ligaste sel hooajal pühendada enam tähelepanu.

Kohila paberivabrik juures ja samas asuvas alevikus tegutseb juba pikemat aega spordiselts Püüvus, kes eriti oma jalgpallimeeskonnaga on omale kenakese nime loonud maa-seltside seas. Viimastel aastatel aga millegipärast spordilist Kohilas hakkas näitama languse tendentsi ja Püüvuse tegevusest polnud palju kuulda. Nüüd, möödunud talvel kaitseliidu algatusel hakkas Kohilas käima kaitseliidu raskejõustiku instruktor A. Kukk ja see asjaolu pani Kohila spordile jälle jalad alla. Kogu talve harrastati edukalt maadlust ja poksi ning Kohila suutis panna suurematele võistlustele välja juba nii mõnegi lubava mehe. Üldine sportlik tõus kiskus kaasa ka Püüvuse, kes nüüd, suvehooajal energiliselt sporditööle asub, seda enam, et Püüvuse esimeheks on kaitseliidu spordipealik R. Põder. Sportimiseks on Kohilas ideaalsed võimalused. Spordivälja asub jaama ja vabriku juures, samas on suur vabrikupais, mis otsekui loodud ujumiseks. Suveks kavatakse kutsuda kergejõustiku instruktor kohale, ning Kohila loodab, et ta juba sügisel nii mõnegi hea jõu võistlustele välja panna suudab.

Välismaalt.

— Matti Järvinen heitis Helsingis peetud kergejõustikuvõistlustel oda 71,35 m. Teiseks tuli Bauer 62,95. Kettaheit võitis eestlane Kotkas — 43,25, 2) Kivi 43,16. Kaugushüppes tuli esimeseks Järvinen 6,88. Kõrguses Rinne 181, kuulis K. Järvinen 14,93, teivas Knuutilä 373, 400 m. Strandvall 50,2.

— Pelzer võistles Riias pühapäeval ja tuli 400 ning 800 m. jooksudes võitjaks mitte just esmaklassiliste tagajärgedega 53,2 ja 2,03,9.

— Teisel suvistepühapäeval püstitas Veiss Varssavis peetud võistlusel uue naiste maailmarekordi kettaheitel — 40,39 m.

— Noor saksa sportlane Bieback saavutas Hales peetud kergejõustikuvõistlustel kauguses tagajärje 7,42, mis tagajärjel mees tõusis kohe olümpiakandidaatide nimekirja.

— Stockholmis ujumisvõistlustel saavutati kaks uut maailmarekordit. 200 meetrit rinnulujumises taanlanna Elise Jacobson näitas aja 3,03,4 ja 100 m. rinnulujumises 1,26,0, mis mõlema paremad senistest rekordidest.

— Rootsi keskmaamees Ny saavutas 1000 meetris aja 2,31,6. Jooks toimus Stockholmis staadionil.

— Türgi kergejõustikuliit on teatanud, et tema liikmed ei tohi ilma liidu igakordse erilise loata võistelda ühegi SSSR'i territooriumil asuva sportlase organisatsiooni võistlustel.

— Prantsuse korvpallimeistriks tuli Foyer Reims, lüües C. N. Lyoni 50:25.

— Prantsuse - Schweitsi maahoki maavõistlus daamidele tõi võitjaks prantslannad 5:1 (3:0).

— Kuulus tennismängija ameeriklanna Helen Wills, kellest vahepeal saanud mrs. Moody, jõudis Pariisi, et osa võtta siinsetest rahvusvahelistest võistlustest.

eriti oma jalgpallimeeskonnaga on omale kenakese nime loonud maa-seltside seas. Viimastel aastatel aga millegipärast spordilist Kohilas hakkas näitama languse tendentsi ja Püüvuse tegevusest polnud palju kuulda. Nüüd, möödunud talvel kaitseliidu algatusel hakkas Kohilas käima kaitseliidu raskejõustiku instruktor A. Kukk ja see asjaolu pani Kohila spordile jälle jalad alla. Kogu talve harrastati edukalt maadlust ja poksi ning Kohila suutis panna suurematele võistlustele välja juba nii mõnegi lubava mehe. Üldine sportlik tõus kiskus kaasa ka Püüvuse, kes nüüd, suvehooajal energiliselt sporditööle asub, seda enam, et Püüvuse esimeheks on kaitseliidu spordipealik R. Põder. Sportimiseks on Kohilas ideaalsed võimalused. Spordivälja asub jaama ja vabriku juures, samas on suur vabrikupais, mis otsekui loodud ujumiseks. Suveks kavatakse kutsuda kergejõustiku instruktor kohale, ning Kohila loodab, et ta juba sügisel nii mõnegi hea jõu võistlustele välja panna suudab.

Järvakandi tehased on tuntud üldiselt sealasuvate tublide noorte maadlejate ja poksiharrastajate kaudu. Sportlikuks organisatsiooniks Järvakandis on kohaliku kaitseliidu rühma spordiklubi, kelle tööd vabrikuväljal igati soodustanud ja toetanud on. Talvel vabrikuväljal andis sportlastele kasutamiseks koguni terve hoonne, mis on otse eeskujulik manees. Mehea ise valmistasid maadlusmatid jne. ja nii käisid harjutused edukalt. Suvel Järvakandis harrastatakse kergejõustikku tublisti, kuna kohapeal leidub tüsedaid jõude sel alal. Ka võrkpallis Järvakandi on üks tugevaimaid provintsi keskuseid.

Aruküla mehed on tuntud oma raskejõustikuga. Oli ju Aruküla mees Ehrlich ainus maamees, kes tuli Eesti viimastel maadlusvõistlustel kohale. Peale Ehrlichi on Arukülas veel teisi maadlejaid, kellest võiks mainida esmajoones Kassmanni ja Puksbergi. Sportlikeks organisatsiooniks kohapeal on kaitseliidu Rae kompanii spordiklubi ja ÜENÜ Aruküla osakond. Harjutamispaigaks Aruküla sportlastele on talviti Aruküla koolimaja. Suvesport seni suuremat pinda pole leidnud, kuid kohalikud spordihoidjad püüavad tänavu sedagi energiliselt edendada hakata.

Narva Hokiklubi — Tapa Sportklubi 2:1(1:1)

Suuremaks seltsidevaheliseks kohtamiseks kodumaal pühade ajal oli Narva Hokiklubi ja Tapa Sportklubi Narvas kolmandal pühal.

Senistest nendevahelistest kohtamistest on Tapa alati üllatusliku võiduga välja tulnud 2:1 ja 4:3, kuid seekord õnnestus Hokiklubil revanšeerida. Hokiklubi on seks hooajaks tugevnenud Biberiga Võitlejast ja Kallastega Estooniast, pretendeerides liiduklassis keskmisele positsioonile. Tapa Sportklubi on indu saanud tõusust A klassi ja momendil heasse vormi tõusmas.

Algvärava tegi 6. min. Tapa, kuid 19. min. õnnestus Hokiklubil penaltist viigistada 1:1. Poolajal oli Tapal rängalt shanse ja mehed leidsid 1500 pealtvaatajast rohkelt kiitust. Poolaeg lõppes palli keereldes Narva väravajoonel! — Teisel poolajal oli mäng tasavägisem Tapa lõpuspurdiga, kus aga Narval vastuataagil õnnestus minutid enne lõppu 2:1 võidule tulla.

Vaprus—PJK 1:1

Kolmandal pühal avati Pärnus palihooaeg Vapruse ja Pärnu jalgpalliklubi vahelise võistlusega. Matsh andis tulemusena viigi 1:1, milline tagajärg saavutati esimesel poolajal. Mängu oli parem PJK. Vilistas E. Parbo.

NMKÜ kaotused Viljandis.

VKS—Tall. NMKÜ 5:1, Viljandi koondis—NMKÜ 5:0

Pühadel võistles Viljandis Tallinna NMKÜ jalgpallimeeskond. — Esimesel pühal kohtasid Tallinna NMKÜ ja Viljandi kaitsel. spordiklubi (VKS). Mäng, mis oli alguses räpane pallitogimine, muutus hiljem päris huvitavaks. Esimene värav on visa tulema. Alles poolaja lõpul õnnestub Viljandi ff. Raudsepal märkida 1:0 VKS eduks.

Teine poolaeg kujuneb NMKÜ-u armetuks liiasaamiseks. 7. min. märgib ff. Raudsepp 2:0, minut hiljem vastab tallinlaste p. ä. 2:1-ga. 12. min. lööb aga p. s. Annus 3:1 ja veidi hiljem veel 4:1. Vähe enne mängu lõppu suurendab v. s. Tiido 5:1, millise tagajärjega ka mäng lõpeb.

Teisel pühal esitas Viljandi mingisuguse „lapitud“ meeskonna „linnakoondise“ nime all.

Tallinna valib poole, päri päikest ja hakkab kohe tugevalt suruma. Kiiretempoline mäng kestab kümme-kond minutit. Tallinna edurivi aga on saamatu väravalöökidest, tihti lüüakse ka paarilt meetrit üle. Viljandi edurivi on aga hoopis kindlam. Nobe ff. Tiido märgib peagi 1:0. Siis lisab v. s. Kaup 2:0 ja poolaja keskel on Tiido seisu tõstnud 3:0 Viljandi eduks.

Teine poolaeg on hoopis loium. Mängijad on silmnähtavalt väsinud, kuna ilm on otse põrgulikult kuumendav. Ka publik jääb „uniseks“, üllatuseks märgib aga ff. Tiido 4:0 Viljandi kasuks, saavutades hat-tricki. 4:0-ga näib mäng lõppevatki, kuid v. s. Kaup suurendab Viljandi võidu veel viimasel minutil 5:0-le.

Tuleval pühapäeval võistleb Viljandis Pärnu JK.

Jalgpalli reportaash.

Rootsi - Soome 7:1

Rootsi-Soome kohtasid teisel pühal Stokholmis, kus 22.000 pealtvaataja ees Rootsi ilivõimukalt võitis 7:1 (4:1).

Rootsi oli Soomele vastu pannud oma priimagarnituuri, mis koosnes peamiselt Põhjamaade parimast meeskonnast AIK-ist. Soome tugev lüüasaamine ei anna aga Eestile kuigi palju optimismi Soome-Eesti kohtamiseks augustis Tallinnas, kuna teisalt jälle nõuab suurt tähelepanu ettevalmistuseks maavõistlusele Rootsiga 15. juulil Tallinnas.

Välismaa kroonika.

— Ohel ajal Itaalia-Ungari parimate kohtamisega Budapestis peeti paralleelne B meeskondade maavõistlus Florentsis. Võitis Itaalia 4:2.

— Suur-Briti meeskondade start kontinendil on seni vägev olnud. Nii lõi Shoti maavõistlusel Pariisis Prantsust 3:1 (3:0), kuna liri võidukas oli Hollandi üle Amsterdams 2:0 (1:0) Üksikmeeskonnad on võite noppinud järgmiselt: liri Reading Hollandi koondist 3:1, Shoti liigameister Mothervell Antverpeni 5:1 ja Liege'i 4:2, Inglise tabeli 14. koha omanik Manchester City Pariisi Racing Clubi 4:3, Red Stari 5:0 ja Brüsselis Diables Rouges 5:1.

— Amsterdam-Köln lõppes 5:4. Poolajal juhtisid hollandlased 3:0, siis rühkis Köln järele, kuni seisul 4:4 Amsterdami võiduvärav langes.

— Baseli linnameeskond lõi Berliini meie Sport-TJK-i matshile sarnanevalt 4:2 (2:2).

— Jättes paremad mehed Ungari-Itaalia kohtamisele, tegi Ferencva-

ros — Hungaria koondis turnee Schveitsi, kus talle vastasteks samuti kahe meeskonna koondised anti. Biel-Young Boys mängisid ungarlastega viigi 3:3, kuna Blue Stars-Young Fellows võitsid 2:1.

— Leningradis peetud traditsioonilise linnavõistluse — Moskva-Leningrad jalgpallis võitis Leningrad tagajärjega 3:0 (0:0).

— Rahvusvahelisele jalgpalliliidule, mille konverentsi peeti Stokholmis, valiti uus juhatus järgmises koosseisus: esimees — Rimel (Prantsuse), abid: Mauro (Itaalia) ja Suldreyes (Belgia), juhatusliikmeks A. Johanson (Rootsi).

— Viini Austria paremad pallimehed, Tallinnaski hästituntud pikk Sindelar ja Mock on pikendanud oma lepinguid Austriaga, esimene kahe, teine kolme aasta peale.

— Viini Austria võistles pühade eel Trieri linnameeskonnaga, millist võitis 5:1. Väravaid löid Moltzer (3), Sindelar ja Specht 1.

Sport võitis karika.

Sport—TJK 4:2 (2:2)

Eesti meistermeeskond „SPORT“, kes TJK karika võitis ja sel hooajal veel ainustki kaotust pole saanud. Seisavad vasakult: Seegner, Siimenson, Reinfeldt, Karm, Ader, Silberg, Tipner, Idlane, Neumann, Laasner, Einmann, Kass ja Paal.

12. skp. tõendas Sport TJK-i väljal peetud välja omaniku karikatsükli lõppmängus veel kord karikavõitmis- te monopoli, liides TJK-i 4:2 (2:2). TJK oli peetud matshi esimesel poolajal siiski üllatusmeeskonnaks, kus ta Spordi eduväravad ladusalt viigistas ja kaugel polnud juhtimisele asumast. Kuid õnnest soodustatud väravavõimaluste rāpakal ärakäpeldamisel langes ta teisel poolajal Spordi järjekindla ja taktikarikka surumise ohvriks, ja ainult Spordi edurivi seekordsel kahvatul mängul ei tõusnud teise poolaja skoor üle 2:0.

Peale poolkaitse oli TJK-il ka edurivi seekord nõrk. Kahtlemata mõjus siin Reintamm puudumine, sest peamiselt Kastanje-Reintammis võib peituda TJK-i edurivi löögiosa. Parimaks meheks oli aga v. ä. Tshutshelov, kes vabasid sõite sooritas otse Einmanni nina all ja ka TJK-i mõlema värava autoriks oli. Kas aga ta püssirohi järgmisteks matshideks samasartsuvaks jääb, on eriküsimus. Loota võiks siiski. Kastanje on hell poiss ja lasi Einmannist „verest välja“ lüüa. Rahvusmeeskonna paremsisemise kohale kandideerimi-

seks peab Kastanje rohkem mängu- julgust omandama.

Sport mängis tavaliselt. Siimenson paremal äärel tõuseb mängmängult ja sunnib enesega arvestama. Laasner kujutab enesest nagu Spordi pealetungide võit, olles heaks „vahetaliitajaks“ edurivi ja tagaliinide vahel. Üldiselt jättis Spordi edurivi soovida. Kaitseliinid olid head, kuid seal asuvatele internatsionaalidele oleks tarvis enne maavõistlust vastaseks kas või ainukestki Kesk-Euroopa profi- või tõesti head Rootsi meeskonda.

Algvärava tegi Siimenson mängu 10. minutil Rüütli veast. Viigistas Tshutshelov 25. min., kusjuures väravasind sarnanes eelmisele. Mõni minut hiljem viis Siimenson Kassi söödust palli uuesti võrku, kuid 33. min. Neumanni handsist järgnenud penaltist seadis Tshutshelov poolajaks viigi 2:2. Kohe oli TJK-il uus shans Jürgens-Jürgensoni „ühistöö“ ja teise poolaja algul Tshutshelovi läbimurdel, kuid siis vallutas Sport mängu täielikult. 3:2 tegi Karm penaltist, mis v. v. Treile piütav oli, ja 4:2 Laasnerilt. Rohkem ei näk- nud.

V. S. Sport Soomes.

Pühadel tegi Sport oma traditsioonilise turnee Soome. Esimesel pühal kohtas ta Helsingi Palloseura- ga, keda Tallinnas teatavasti põr- mustas 8:0-iga. Helsingis suntis Sport toime tulla ainult 5:0 (2:0).

Teise pühal võistles Sport Turu Palloseuraga, kus mäng lõppes Spor- di ühekaalul siiski väravateta.

Spordi Soome reisi ei mägingud kaasa ta pb. Einmann, kes kodu- maal oma tütre varrusid pühitses.

Koolinoorte jalgpalli.

TKSÜ välkturniiril 13. skp. peeti järgmised matshid: humanitaarg. — tehnikum paremusvõit; vestholm — vene gümn. sama, kommerts — hu- manit. 3:1, kaarli — vestholmi g. 3:0 ja finaalis kommertsgümnaasium löi kaarli oma 1:0, tulles seega meistriks.

Teisel pühal TJK väljal peetud keskkoollide linnavõistlus Tallinn- Narva andis esimesele ootamata võidu 1:0 (0:0). Värava tegi p. ä. Sögel. Kolmandal pühal mängisid Nar- va linnameeskond ja TKSÜ meister humanitaargümnaasium. Võitis esime- ne 3:2 (3:0).

Kuidas keegi mõistab...

— Viimase „E. Spordilehe“ ilmu- des oli ühe kohaliku lehe sp.-osak. toimetaja imestunud, et Euroopa ka- rikatsükli Austria mitte 10, vaid 8 punkti on ning järjestuses teisel kohal. Märkusele, et Austria-Ungari 8:2 ei olnud tsüklimäng, vastas mees iseteadvalt: „Oli küll!“ Rahu- tuseks võime teatada, et „E. Spor- dilehe“ teade ainukene õige on, kuna Tallinna lehekese sporditoimetaja Austria-Ungari maavõistlusega samuti mõrda on läinud, nagu mitmed välis- maa lehedki. Tsükli järgmine võist- lus peetakse 22. skp. Austria-Tshehhi vahel ja võib olla läheb siis ehk Austria Itaalia ees juhtimisele.

Liiduklassi esivõistlu- sed algavad.

Esivõistluste kevadine voor algab reedel 20. skp. Kalev-TJK kohtamisega staadionil kell pool 7 õht. Esimesest kaotusest 1:5 õppe- tunni võttes on Kalev oma read üm- ber korraldanud, millega loota on, et seekordne matsh võrdvõimalik mõ- iema võiduks.

Pühapäeval 22. skp. on tsükli teine matsh Puhkekodu ja Narva Hoki- klubi vahel Tallinnas.

Tallinna garnisoni jalgpalli turniir,

mis algas 4. mail s. a. K. Ü. „Päeva- lehe“ karikale, võtab võistlustest osa 5 garnisoni väeosa. Kuni käesolevani on turniiris kohtanud ja saavutatud alljärgnevat tulemusi: Sidepataljon — Kalevipataljon 8:0; Merevägi — Pioneerpataljon 10:2; Merivägi — 10. n. j. pataljon 2:2; Merevägi — 10. n. j. pataljon 2:1; Kalevipataljon — Pioneerpataljon 0:7;

Järgmised võistlused turniiris pee- takse: 19. mail kell 10.00 T. J. K. väljal Pioneerpataljon — 10. n. j. pataljon ja 21. mail kell 18.00 Kalevi väljal Sidepataljon — Merevägi. Se- niste tulemuste järele otsustades on on kõige rohkem lootusi meistriks tu- lemiseks Sidepataljonil või Mereväel.

Agaraid

lehepoisse

„E. Spordilehe“ üksiknumbrite müügi- ks Tallinna kesklinnas ja suurvõistlustel vajab talitust. Tulla lehe ilmumispäeva- del kell 2 „Estotrukki“ S. Karja 8.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompüestee 19. Tel. 430-19.

Soovitab omavalmistatud

spordi- ja võimlemisabinõusid.

Täielikum spordiäri Eestis

KAUBAMAJA

„SPORT“

Tallinn, S. Karja 18.

Kõnetr. 446-00

SOOVITAB SPORDIABI- NÕUSID KOIGIL ALADEL.

Parimad Inglis tennisreketid

A/S. „UNION“ jalanõude osakond.

Hinnad väljaspool võistlust.

NÕUDKE HINNAKIRJU.

Üksteistkümmend rohelist.

RALF LENDSENI SPORDINOVELL

(Aigus eelmises numbris.)

Ja mis teevad nüüd mehed linnas? Kas nad ikka harjutavad? Sada sellesarnast küsimust kerkis Onu keelele, ja enese mõtetesse sukeldunud ei pannud ta tähelegi, et metsaäärele oli jõudnud. Jalgpallist valutatuna näis talle, et kõrvadki jalgpalli mängivad, sest neis kumisesid selged mürtsud ja koguni vilet näis kuulduvat. Kätega kõrvad sulgedes, püüdis ta sellest petlikust kumismisest vabaneda, kuid samas tajus ta, et lähedal metsas tõestigi kuski jalgpalli mängiti. Mürtsudele välja minnes, sattus ta lagendikule, kus rullus mingi matsh.

Onu kritiseeriv pilk ütles kohe, et siin tegemist kahe keskpärase provintsimeeskonnaga. Vastased olid pealtnäha võrdvõimelised. Üks vassakkaitsja tõmbas kindlate löökidega veidi omale tähelepanu, kuid samas lasi ta kergelt enesest kaks vastastormajat mööda kombineerida. Kõlas vile ja värav oli fikseeritud. Onu jäi nüüd ootama, et väravalööja täis laia eneseteadlikku naeratus ja kangelasunnet oma kohale asub. Kuid mees oli õige ükskõikne oma saavutuses ja põikles osavasti kõrvale kõigist kaugete ette-sirutatud kätest.

Mees meeldis Onule kenast sport-laskehast ja sümpaatsest väljanägemisest. Korra juba mõeldes lahkuda jäi ta nüüd siiski mängu jälgima. Kaotaja pool näis kindlalt paremini mängivat, kuid Onu ei suutnud mõista, kuis omandasid võitja-poolle üksikud läbimurded sarnase teravuse, mis esile kerkis vastuataa-kidel. Lõpuks hakkas väravalöönud keskormaja ikka rohkem Onu tähelepanu võitma. Talle selgus, et see mees oligi meeskonna hingeks ja oma raffineeritud mänguga suutis ta kõiki kaasmängijaid kaasa tõmata ja pealetungile tulistada. Li-

saks omas mees jõulise löögi ja see kõik kokku ajas Onu sarnasesse vaimustusse, et enesemärkamatu päris väljaäärele oli tunginud.

„Poleks täna Heil tsentris, oleksid meie mehed kindlasti jälle poolletosinaga kaotanud!“ kuulis ta oma kõrvaltseisvalt arvamust.

Lõppvileks oli esimese värava saanud meeskond kolme nulli vastu kaotanud. Mehed kadusid kõik metsa alla ümber riietuma ja Onu jalutas nendele järele. Ta tahtis tingimata talle sümpatiseerinud keskormajaga vestelda. Veel rohkem: tas oli juba otsus kujunenud meest oma meeskonda kutsuda.

Ta leidis mehed oja kaldal pesemast.

„Kus Heil on?“ päris Onu, nagu otsiks ta oma vana tuttavat.

„Heil? Ta lasi juba jalga. Tal preili linnast siin!“ lisas küsitav salakavalalt juure.

„Kui teie aga ruttate, siis saate ta veel jaamast kätte, sest Heil pidi edasi sõitma. Ta ei ole alaline

siit elanik, vaid ainult juhuslik tutvav meie ümbruses!“ seletas teine juure.

„Mis ametit ta siis peab?“ küsitles Onu.

„Ta on oma isa äri agendiks, ja peatub ainult selle tagamõttega meie külas. Olles aga asartne jalgpallilööja, on ta ka meiega sidemed loonud ja käib aitamasa meid raskematel võistlustel!“

Heites pilgu kellale, selgus Onule, et aega raisata enam ei ole, kui tahab mehe enne ärasõitu kätte saada. Jaamas ta meest ei kohanud, kuigi ron' sisestus ja väljus. Pahaselt kõmpis ta koju poole, et vähemalt Marion'i abiga mehe asupaika leida.

Vihaselt viskas ta kepi ja kübara nurka, kui Marion uksele ilmus:

„Tule Onu, ma tahan kedagi sulle tutvustada!“

Ja oma suurimaks rõõmuks leidis ta tutvustatavas tagaotsitava keskormaja.

„Teid ma just otsin!“ surus Onu tugevalt mehe kätt.

„Mind?“ imetles Heil.

„Teie olete ju pagana hea mängija! Kui teie veel minu meeskonnas kooli saaksite, siis kõlbaksite ka kõige paremasse meeskonda! Luban teile hea palga, kui nõustute kohe „Üksteistkümmesse rohelisse“ mängima tulla?“

„Näed nüüd Onu!“ hüüdis Marion. „See ongi too priljantmängija, kellest ma sulle vagunis tahtisin rääkida! Kuid sa hakkasid midagi pea segi ajamisest kõnelema.“

„Noh, sa ei lausunud mulle kohe, et ta nii hea mängija on. Kuid nüüd

tunnistan, et mu lause esimene pool igatahes paika ei pidanud, kuid teine pool näib mul siiski õigel kohal olevat. Ara punasta sellest sugugi!“

3.

Onu ja 100.000.

Hommikune post tõi linna kõigis ajalehtedes kõmurikkalt järgmise teate:

„Neljapäeval „Olümpia“ väljal pokaalitsiikli eelmatshi puhul, kus kohtub „Üksteistkümmend rohelist“ välja peremehega, on Onu lubanud maksa 100.000 jalgpallilööjale, kui tema meeskond selle mängu ei peaks võitma. See on kruvinud huvi matshi vastu õige pinevile, pealegi kus Onu lubab jalgpalliringkondi üllatada uue heavõimelise keskormajaga.“

See ajaleheteade mõjus Heilile liigutavalt, kuid samas tekkis tal tugev kartus Onu nii suure kindruse vastu. Kuigi Heil treeningute järele otsustades, leidis oma kaasmängijad väga tublidena, soovis ta siiski et võistlusel 100.000 mängus poleks olnud. See võis pidurdavalt mõjuda meeste mänguinnule.

„100.000!“ mõttes Heil, ja see number tuletas talle elavalt meele äsja-saabunud kirja. Ema teatas talle, et viimastest majanduslikkudest raskustest tingituna on isa suuräri ligine-mas pankrotile. Suur puudus olevat vabast kapitalist. 100.000 suudaks siin päästa, muidu võivad nad kõik vaesuse ees seista.

Ja see 100.000 pannakse siin nii kergemeelselt kaalule.

„Noh, mu poisu! Miks nii kurb nagu?“ kuulus Onu hääl, kes märkamatu klubi riietusruumi odi astunud.

„Ei midagi erilist! Sooviksin ainult, et 100.000 eesotsas seisev number ka null oleks olnud!“

„No-noh, julgust ei tohi kaotada! Ma pidin ju midagi välja mängima, et huvi võistluse vastu äratada. Peale hiljutist suurt kaotust poleks meil vastasel korral kuigi palju pealtvaatajaid olnud. Ja see maksab rohkem raha, kui 100.000!“

„Äga kui Teie ka selle kaotate?“

„Poiss, seda meie ei tee! Või muidu peab mu usk sinusse mind peema! Kuid jätame selle ja lähme parema tänast matshi vaatama, kus selgub üks finalistidest pokaalile. Pole halb kui õpime veidi tundma oma vastast finaalis.“

(Lõpp järgneb.)

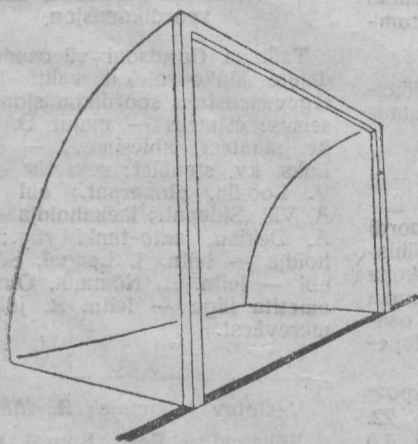
Täna-homme ilmub trükist
Eesti Spordi Keskliidu kirjastusel ja **A. LUHTI** toimetusel

EESTI Kehakultuuri aastaraamat

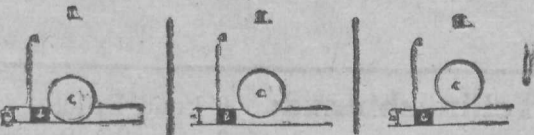
Nr. 6

Kehakultuuri aastaraamat pakub kõigile parima läbilõike aasta-tegevusest ühes organiseeritud liikumise lähema tutvustamisega. Sellepärast ostab igauks aastaraamatu. Hind 1 kroon. Kes saadab hinna rahas või postmarkides sportbüroosse: Tallinn, Müürivahe 16-33, sellele saadetakse aastaraamat kirjastaja kulul kätte.

JALGPALLI VAHEKOHTUNIK.

Värvavajoon on mänguvälja piir ja sellele asubki värav. Järelikult peab ka värvavajoon sama lai (paks) olema, kui värvavapost. Pall on alles siis mängust väljas, kui ta ka värvavajoon vällse ääre läbistanud, seega peab värvavajoon välline äär ka värvavaposti katma.

Värvavat ei saa veel lugeda, kui pall on läbistanud värvavajooni sisse- ääre (I) või pool värvavajoonest (II), vaid alles siis, kui ta ka värvavajoon vällsääre on ületanud (III).

78. Milline karistus tuleb anda vale algloogi tegemise eest?

Ei tule karistada, vaid anda alglööök uuesti toimetada.

79. Kui alglööök järjesti valesti toimetatakse, kas tuleb siis karistada?

Esimest korda teha hoiatus, kui see aga ei aita ja määrust jälle rikutakse, siis kõrvaldada määrust rikkunud mängija mängust ning anda teha uus alglööök.

80. Mis ajast loetakse pall mängus?

Alglööögist, aga mitte vile andmisega.

81. Mis ajast loetakse mängu alganuks?

Algvilega.

82. Kas võib vale algloogi toimetamise eest anda algloogi toimetamist vastase meeskonnale?

Ei või. Alglöööki peab toimetama alati see meeskond, kes on õigustatud seda tegema.

83. Millal võivad mängijad üle keskjoone minna algloogi juures?

Kui alglööök juba toimetatud, siis võivad nii oma kui ka vastaspoole mängijad üle keskjoone minna.

84. Millal võib algloöki toimetav mängija jälle palli mängida?

Kui keegi oma ehk vastaspoole mängijaist on palli mänginud.

85. Millal peab andma uuesti algloogi?

a) kui alglööök on tehtud enne vile, b) kui alglööök on tehtud oma mängupoolle, ehk mööda keskjoont, c) kui algloogi toimetaja on palli löönud üle ühe korra järgimööda, d) kui üks ehk rohkem oma ehk vastaspoole

mängijaist on enne algloogi toimetamist üle keskjoone astunud,

e) kui üks ehk rohkem vastaspoole mängijaist on enne algloogi toimetamist algloogi ringi astunud.

86. Kas võib algloöki keegi muu toimetada?

Ja, kui meeskondade esitajad on kokku leppinud ning algloöki toimetab mõnel eritähitsal võistlusel mõni seltskonna tegelane ehk liidu esindaja.

3. Väljas (out).

Pall on mängust väljas, kui ta on läinud täielikult üle värvavajoon ehk küljoone, kas mööda maad ehk õhus.

Küsimused ja vastused:

87. Kas on pall mängust väljas, kui tema üks osa on veel joonel?

Ei ole. Pall loetakse väljas ainult siis, kui tema täielikult üle joone läinud.

88. Kui pall läheb õhus välja ja kukub tagasi mänguväljale, kas loetakse pall mängust väljas?

Ja, pall loetakse mängust väljas.

89. Kuis toimivad mängijad, kui pall on tegeikult mängust väljas, kuid piirikohtunik pole seda märkinud?

Pall on niikaua mängus, kui vahe- ehk piirikohtunik pole palli mängust välja tunnustanud.

90. Kas on pall mängust väljas, kui tema nurgalipust ehk värvavapostist tagasi pörkab mänguväljale?

Pall jääb mängu.

91. Kui pall puutub piiri ehk vahekohtunikku, kas on siis pall mängust väljas?

Pall jääb mängu.

Peltzer Kaunases.

(Meie kirjasaatjalt.)

Riiast tulles peatus Peltzer kohaliku spordiklubi LGST kutsel Kaunases. Peltzeriga ühes sõitsid ka Riia Unioni jooksjad ja jalgpallimeeskond.

16. mail peetud võistlused andsid järgmised tulemused: 400 mtr. 1. Peltzer 53,2. 2. Nemirow — Union

54,6. 800 mtr. 1. Peltzer 2.02,6. 2. Fröblina — Union 2.06,3. 4x200 m. 1. Union — Riia 1.39,8. 2. Kaunas 1.40,5.

Riia Unioni jalgpallimeeskond kaotas aga rängalt Kowasele. Kowas võitis 5:2 (3:1).

Weel spordist maal.

Jägala puupapivabriku juures, 28 kilom. Tallinnast, tegutses varemalt spordiselts Ühendus (Jõeletme). Ka see oli tugev jalgpalliselts. Tulles korduvalt ringkonnameistriks. Nüüd Ühendus on juba mõnda aega likvideeritud ja tema asemel tegutseb Oma Kodu nimeline selts, millel vabrikuvallitsuse poolt ehitatud Jägala rahvamaja näol kasutada maad. Otses otse ideaalsed seltsiruumid. Uue Oma Kodu peamiseks harrastuseks on jäänud siiski jalgpall, kuigi seal viibis kord ka instruktor linnast, kes õpetas käsipalli. Peale jalgpallimeeskonna seltsil on kenake hulk kergetõustiklasi, kelle juures aga tunda annab treeneri, resp. instruktori puudus. Raskejõustiku alal selts pole palju suutnud teha samal põhjusel. Eeloleval suvel Oma Kodu loodab aga oma kergetõustikule elu sisse puhuda, milleks seltsi juhatus juba vastavaid eeltöid on tegemas.

Valtu on samuti maakoht Harjumaal, millest seni väga vähe kuulda olnud, kuid tänava talvel Valtu mehed sundisid endist palju rääkima. Kuigi sportlik liikumine Valtus veel üsna noor, näitasid valtulased, et nad maadluses teistega sammu pidada suudavad ja ei kulumüki palju aega selleks, et Valtu meestest hakati rääkima, kui Harjumaal tublimatest matimeestest. Klubi võistlused naabermaakohtadega on Valtu ikka võitnud. Viimane võistlus peeti Sikeldiga, kus Valtut esindav

meeskond: Raud, Põdra, Siim, Allesreid, Villart ja Lindenvaldt tuli võitjaks punktidega 4,5:2,5. Suvised tööaja saabudes sportlik tegevus Valtus on jäänud küll veidi soiku, kuid et see nii kaua ei kesta, selle eest Valtu mehed on valmis andma kas või oma pea.

Haapsalu „Läänela“ korraldab 21. ja 22. skp. noorte maadlusvõistlused, kuhu saabub osavõtjaid seniste andmete järele kaugelt üle poolesaja. Läänela tegevusest pole viimasel ajal palju kuulda olnud, kuid tänavuse hooaja tahab selts tublit tööd teha, et mitte jääda maha teistest provintsidest, kes kõik energiliselt tegutsema asuvad.

Laupäeval ja pühapäeval peetavad maadlusvõistlused on Haapsalus esmakordsed nii suured ja neid päevi kohalikud spordijuhid kavatsesid kasutada spordiliikumise igakülgses propagandaks. On peetud ka läbirääkimisi Tallinna poksijatega, et need sooritaks võistlustel rea demonstratsioon-poksimatse, kuid millised poksijad esinevad, see on praegu veel lahtine. Tõenäolik on aga, et üheks paariks on Kuura — Reino, paar, kes poksivõistlustel sünnitas furoori. Kuna Reino kuulub Haapsalu „Läänelasse“, siis on haapsalulastel matshi vastu muidugi erakordne huvi.

Kodumaalt.

Luhaäär vasarat viskama!

Meie parim raskekaalustaja Arnold Luhaäär kasvab suvihooaja saabudes hakata harrastama kergetõustikku ja nimelt: vasar- ning raskusheitel. Luhaäär ise räägib oma vastse kavatsuse kohta humoristlikult umbes nii, et ehkki tema, Luhaäär, on raskejõustikulane, ei suuda ta sportlasena siiski taluda meie vasaraheite liig väikest rekordit, mis kogu meie sporti häbemata kombel blameerib. Ja et kedagi näha ei ole, kes nimetatud rekordi tahaks parandama hakata, siis tema, Luhaäär peab panema ise käed külge. Õpetajaks tahab Luhaäär paluda endale vanameister Ets Klumbergi, kes selle ala spets ja kes tõstemeistri võib pühendada kõigisse vasaraheite kavalatesse nõksudesse. Vasaraga koos Luhaäär hakkab heitma ka raskust.

Tartus avati tennishooaeg esimesel pühapäeval. Toomeorus asuval tenniseväljal sooritas esimese lahtilöögi ülikooli rektor Köpp. Ühtlasi tõmmati ka akadeemilise tennisklubi lipp masti.

— Ka Tartus on kergetõustiku hooaja avajaiks keskkooliõpilased. Nimelt on Tartu keskkoolide esivõistlused 24. ja 25. mail. Pärast seda on järgmised võistlused 28. ja 29. mail, mil Tartus peetakse Tallinna ja Tartu Kalevi vaheline klubimatsh 17 alal.

— Tartu algkoolide võrkpallimeistriks tuli 15. linna algkool, lüües finaalis 3. algkooli 15:11 ja 15:6. Kolmandaks tuli 11. algkool. Võistlused korraldas võimlemisõpetajate seltsi Tartu osakond ja nad peeti 5. algkooli võimlas Lina 1.

— Tallinna Politsei spordiringi omavahelisel kergetõustikuvõistlusel meie parim kuulitõukaja Viiding lennutas kuuli 15,40. Hiljem osutus kaalumisel kuul mõnikümme grammiga normaalsest kergemaks.

— Tallinna keskkoolide kergetõustiku esivõistlused peetakse Tallinnas juuni alul.

— Põltsamaal korraldati 8. mail teatejooks 10x500 mtr. ümber linna. Jooksu võitis kohalik Spordi meeskond, kelle tagajärg aga tühistati kurvel varguse tõttu. Esikoha omandas teiseks tulnud Põltsamaa gümnaasiumi meeskond. Kolmas osavõtja, kaitseliidu sportklubi ei lõpetanud jooksu.

— Kaitseliidu ligaste rühma spordiklubi korraldab pühapäeval 22. mail murdmaajooksu distantsiga 4,5 km., kutsudes jooksust võtma osa ka naabermaakohtade kaitseliitlasi.

Spordipresse klubi.

Tallinnas asuti möödunud kevadel spordiajakirjanike koondis, mille ülesandeks on koondada oma ümber kõiki pealinnas asuvaid spordiajakirjanikke, pidada kontakti spordiseltsidega, kasvatada oma liikmetes kutsetäpsust jne. See klubi pani möödunud aastal välja isegi auhinna — poksivõistluste kiirema k. o. saavutajale, millise auhinna esivõistlustelt viis koju pärulane Holm. Nüüd on klubi uuesti ja energiliselt asja juure asunud. Põhikiri on koostatud ja rutatakse kiiresti legaalselt tunnustust saama.

Tallinna garnisonis uus spordikomisjon.

Tallinna Garnisoni väeosaade esindajate üldkoosolekul valiti 1932/33. tegevusaastaks spordikomisjon, koosseisus: esimees — major O. Mullas, kv. staabist; abiesimees — leitn. J. Luks, kv. staabist; sekretär — leitn. V. Loodla, pionerpat.; abi — ltm. A. Viil, Sidepat.; laekahoidja — leitn. A. Deklau, auto-tanki rüü; varahoidja — leitn. J. Langel, Sõjakool; abi — leitn. A. Nõmmik, Ohukaitse; ametita liige — leitn. R. Jöffert — mereväest.

Vastutav toimetaja: A. Mändvere.

Väljaandja: Eesti Spordi Keskkliit, „ESTOTRÜKK“, Tallinn, S. Karja 8.

TALLINN, Pikkt. 47
Tel. 444-22.

Miniatüürne sport-piljard

on meeldivamaks ja kombinatsioonirikkamaks ajaviiteks igas organisatsioonis ja kodus.

SPORT-PILJARD omab soolide vahimuse ja on ülesseatav igale lauale.

Peale selle ladus kõiksugu spordilabid.

Eesti Spordileht

ilmub igal esmaspäeval ja neljapäeval, tulles müügile Tallinnas hiljemalt sama päeva pealelõunal kell 4 ja väljaspool Tallinna järgmise päeva varahommikul.

Kõik, kes tellivad lehe **1. maist** aasta lõpuni s. o. 8 kuuks, maksavad selle eest kohe makstes **viis krooni** ehk järeelmaksuga Kr. 5,25 (Kr. 3.— kohe ja Kr. 2,25 1. juuliks). — Ühtlasi saavad need tellijad **maksuta** kaasandena „Kehakultuuri aastaraamatu“ nr. 6.

Ilmunud numbrid saadetakse järele.

Tellimishinnad: 6 kuud Kr. 4.—
3 „ Kr. 2.—
(tellimisi vahendavad kõik postiasutused) 1 kuu Kr. 0.70

Üksiknumber 10 senti.